

у свою чергу набагато випереджає сучасну відповідність вітчизняного законодавства у регулюванні процесів, які супроводжується даним прогресом. В зв'язку з чим виникає необхідність детального розгляду такого виду публічного майна, що використовується працівниками міліції, задля виконання покладених на них обов'язків передбачених ст. 10 Закону України «Про міліцію» [1], як наручники, які відповідно до постанови Ради міністрів УРСР № 49 від 27.02.1991 року [2], відноситься до спеціальних засобів – активної оборони. Отже, порядок його застосування та правові підстави регламентується Законом України «Про міліцію» (далі – Законом) [1], зокрема статтями 12 і 14, та наказом МВС України від 20.08.2009 року № 181 [3].

Таким чином більш чітке тлумачення такого спеціального засобу активної оборони, дається у опису до деклараційного патенту на корисну модель, а саме наручники представляють собою вироби, які містять корпус, виконаний із двох частин, зв'язаних між собою за допомогою ланцюга, з'єднані за одне ціле з кожною частиною корпусу дугоподібні захвати, оснащені храповими зубцями, розмір яких забезпечує розміщення їх на зап'ястях рук, розміщені у відповідних частинах корпусу засоби фіксації кожного захвата, утворені підпружиненою поворотною засувкою, і отвір під ключ для взаємодії з засобами для фіксації. Таким чином дані спеціальні засоби активної оборони призначені для обмеження волі правопорушника, підозрюваного, обвинуваченого, засудженого [4].

Також тлумачення наручників дається у інших джерелах, а саме: наручники – це пристрій у вигляді двох кілець із замками (браслетів), з'єднаних між собою ланцюгом, що використовуються органами охорони правопорядку або військовими для обмеження дій затриманого. Наручники одягаються на кисті рук і в тій чи іншій мірі обмежують затриманого у свободі своїх дій [7].

Отже, наручники є тим самим публічним майном, яке використовується як інструмент для здійснення своїх повноважень працівниками міліції.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про міліцію» від 20.12.1990 № 565-ХІІ;
2. Постанова Ради Міністрів УРСР «Про затвердження Правил застосування спеціальних засобів при охороні громадського порядку в Українській РСР» від 27.02.1991 № 49;
3. Наказ МВС України від 20 серпня 2009 року № 181 «Про організацію діяльності чергових частин органів і підрозділів внутрішніх справ України, направленої на захист інтересів суспільства і держави від протиправних посягань»;
4. Опис до деклараційного патенту на корисну модель Державного департаменту інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України (Україна, (19) UA, (11) 7686, (13) U, (51) 7 E05B75/00, (54) наручники) – С. 1;
5. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. - К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2007.-592 с.
6. Карадже-Искров Н.П. Публичные вещи. Выпуск первый. Издание Иркутской Секции Научных Работников. Иркутск. 1927. VII – 80 стр.;
7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%B0%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8>;
8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82>.

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС СУДДІВ УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Моркотун О.В., студент магістратури навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: викладач кафедри загальноправових дисциплін ННПП НАВС Кулик Т.О.

Питання притягнення до відповідальності суддів, як особливої категорії державних службовців – завжди найгостріший предмет обговорення громадськості будь-якої країни незалежно від її економічної формації, політичного режиму або державного устрою. Передусім звертається увага на ефективність механізму притягнення суддів до відповідальності за встановлені факти порушення ними закону, тобто системи, безпосередньо пов'язаної з рівнем довіри громадськості до суддівського корпусу та належної роботи судової системи.

Актуальність питань, пов'язаних із притягненням суддів до кримінальної відповідальності, зумовлена рядом суспільно-політичних та правових чинників. Так, останнім часом досить часто набувають широкого суспільного розголосу випадки зловживань з боку суддів, як-то хабарництво, вчинення дій, що несумісні з високим званням судді. Такі прецеденти викривають проблеми у судовій системі, засвідчують, що не завжди на високі посади суддів призначають або обирають осіб з високими моральними якостями і бездоганною репутацією.

Одночасно недосконалість чинного кримінального, кримінально-процесуального законодавства і законодавства про судоустрій призводить до того, що деякі випадки безвідповідальної, не правової поведінки суддів залишаються поза увагою відповідних органів держави. Це свідчить про потребу удосконалення правового механізму притягнення суддів до відповідальності, зокрема кримінальної, і потребує комплексного дослідження означеної проблеми.

У вітчизняній науковій юридичній літературі проблему притягнення суддів до відповідальності досліджували Л.Є. Виноградова, С.В. Подкопаєв, Р.О. Куйбіда, О.В. Капліна, В.І. Тютюгін, І.А. Тітко. Конституція України закріплює принцип недоторканності суддів, який служить гарантією їхньої незалежності. Незалежність і недоторканність суддів гарантуються Конституцією і законами України. Суддя не може бути без згоди Верховної Ради України затриманий чи заарештований до винесення обвинувального вироку судом (частина перша ст. 3 Конституції України).

Оцінюючи положення Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо недоторканності суддів, варто відзначити, що Законом вирішено низку проблем. По-перше, створено новий порядок відсторонення від посади суддів, проти яких порушено кримінальне переслідування. Згідно з п. 4 ст. 48 Закону відсторонення судді від посади у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності здійснюється Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на підставі вмотивованої постанови Генерального прокурора України. У частині третій ст. 154 нового КПК України ця норма відтворена. Це означає, що відсторонений суддя на час проведення досудового розслідування чи судового розгляду не вправі виконувати свої обов'язки з відправлення правосуддя. Водночас він не втрачає свого статусу судді. Загальний строк відсторонення від посади не може перевищувати 2-х місяців, але може бути продовжений у випадках, передбачених Кодексом (ст. 154, 158 КПК України).

Щодо судді, стосовно якого порушено кримінальну справу, можна застосувати лише п. 4 ст. 48 вказаного Закону про відсторонення судді з посади. А після винесення обвинувального вироку щодо судді і набрання ним законної сили Вища кваліфікаційна комісія суддів України повідомляє про це Вищу раду юстиції, яка вносить подання про звільнення судді з посади. Суддя, щодо якого обвинувальний вирок суду набрав законної сили, не може продовжувати здійснювати свої повноваження і втрачає передбачені законом гарантії незалежності і недоторканності судді, право на грошове та інше забезпечення (пункти 2, 3 ст. 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р.).

Отже, механізм притягнення судді до кримінальної відповідальності є однією з форм контролю за діяльністю носіїв судової влади. Його завданням має бути досягнення розумного балансу між такими важливими засадами, як незалежність та недоторканність суддів і відповідальністю суддів за власні рішення, дії або бездіяльність як у службовій, так і в позаслужбовій діяльності.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення гарантій незалежності суддів) : Закон України від 5 червня 2012 р. № 4874-VI [Текст] // Голос України. – 2012. – № 119. – Від 4 липня 2012 р.
3. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» Верховна Рада України; Закон від 07.07.2010 № 2453-VI
4. Міжнародні стандарти незалежності суддів : збірник документів: [Текст]. – К. : Поліграф-Експрес, 2008. – 184 с.
5. Спільний експертний висновок щодо проекту Закону України «Про судоустрій і статус суддів» : ухвалено Венеціанською комісією на 82-ому пленарному засіданні, 12–13 березня 2010 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.judges.org.ua/about.htm>. – Заголовок з екрана.
6. Деякі процедурні аспекти притягнення суддів до кримінальної відповідальності Овчаренко Олена Миколаївна, к.ю.н., Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого».